Background

Často kladené otázky o zárukách prístupu na internet a o telekomunikačnom balíčku

Prístup používateľov na internet môže byť obmedzený v prípade, ak je to nevyhnutné a opodstatnené, avšak len na základe spravodlivého a nestranného konania, ktoré zahŕňa aj právo používateľa na vypočutie. Dohodli sa na tom poslanci Európskeho parlamentu a zástupcovia Rady vo štvrtok 5. novembra v skorých ranných hodinách. Išlo o poslednú otvorenú otázku telekomunikačného balíčka.

Poslanci EP v stredu počas zmierovacieho konania trvali na zavedení primeraných procesných záruk pre prístup na internet v súlade s Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý zaručuje účinnú právnu ochranu a riadny proces.

V často kladených otázkach sú uvedené podrobnejšie informácie o zárukách prístupu na internet zahrnutých v telekomunikačnom balíčku.

Kontakt :

Juliane KAMMER
BXL: (32-2) 28 32602
STR: (33-3) 881 73780
PORT: (32) 498.983.257
EMAIL: indu-press@europarl.europa.eu

Otázka 1. Čo Parlament dosiahol v súvislosti s telekomunikačným balíčkom, ktorý zahŕňa dve smernice a jedno nariadenia?

Odpoveď 1: Parlament dnes (vo štvrtok 5. novembra) zabezpečil, že **používatelia internetu podozriví z porušenia zákona nemôžu byť odpojení bez náležitého procesu**. Počas rokovaní s ministrami EÚ pre oblasť telekomunikácií (väčšinou zastúpenými ich veľvyslancami) poslanci EP úspešne požadovali, aby bolo každé obmedzenie výsledkom „predchádzajúceho spravodlivého a nestranného konania“ vrátane práva používateľa na vypočutie – hájiť sa. To znamená, že obmedzenia možno nariadiť len v prípade skutočného dôkazu o spáchaní trestného činu: kým sa nedokáže vina, platí prezumpcia neviny.

Otázka 2: Prečo bolo zaručenie práva prístupu na internet pre Parlament dôležité?

Odpoveď 2: Poslanci EP považujú prístup k internetu za základné právo, avšak doteraz **neexistovali na ochranu tohto práva žiadne konkrétne právne predpisy EÚ**. Keďže na túto oblasť sa nevzťahovalo právo EÚ, o prístupe k internetu doteraz rozhodovali členské štáty.

Otázka 3: Čo Parlament urobil, aby toto práva na prístup požívateľom internetu zaručil?

Odpoveď 3: V pôvodnom legislatívnom návrhu sa nespomínala ochrana práva používateľov na prístup k internetu, a tým aj práva na informácie a slobodu prejavu. EP sa preto rozhodol zmeniť a doplniť tento návrh s cieľom zabezpečiť právo na prístup a to **prijatím už známeho „pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu 138“, ktorého cieľom boli ochranné záruky proti neoprávnenému obmedzeniu prístupu používateľov k internetu**, prostredníctvom požiadavky „predchádzajúceho rozhodnutia súdnych orgánov“. Ministri EÚ tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh zamietli, a tak ho Parlament prijal opäť v druhom čítaní. Ministri ho však znovu zamietli. Preto bolo potrebné zmierovacie konanie medzi Parlamentom a zástupcami vlád, aby sa dospelo ku konečnému kompromisu.

Otázka 4: Objavili sa správy o tom, že počas týchto rokovaní s Radou Parlament zmenil svoje stanovisko. Je to pravda?

Odpoveď 4: Áno aj nie. Pokiaľ ide o podstatu pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu, **Parlament nezmenil svoje stanovisko a uspel. Musel však zmeniť znenie** tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu tak, aby konečný text obstál pred Európskym súdnym dvorom, ktorý rozhoduje o platnosti právnych predpisov EÚ.

Otázka 5: Aké záruky Parlament dosiahol?

Odpoveď 5: Ak chce vnútroštátny súdny alebo príslušný správny orgán obmedziť prístup používateľa k internetu, musí dodržať určitý postup. **Pred odpojením musia mať používatelia možnosť vysvetliť okolnosti svojho prípadu a možnosť hájiť sa** ešte pred prijatím rozhodnutia v tejto veci. Dôkazné bremeno je na strane, ktorá vznáša obvinenia, a proti rozhodnutiu bude možné sa odvolať.

Časť dohodnutého textu znie:

*„takéto opatrenia môžu byť prijaté iba s náležitým zohľadnením zásady prezumpcie neviny a práva na súkromie. Zaručí sa **predchádzajúce** spravodlivé a nestranné konanie, vrátane práva na vypočutie dotknutej osoby alebo osôb, podliehajúce potrebe primeraných podmienok a procesných úprav v náležite opodstatnených naliehavých prípadoch v súlade s Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Zaručí sa právo na účinné a včasné súdne preskúmanie.*“

Otázka 6: Z akého dôvodu je možné prerušiť prístup k internetu? Vzťahuje sa to len na nezákonné preberanie súborov?

Odpoveď 6: V novom právnom predpise sa neuvádzajú žiadne konkrétne príklady používania internetu, ktoré sú považované za nelegálne a teda sú prípadným dôvodom na prerušenie prístupu k internetu. **O tom, čo je trestný čin, ktorý môže viesť k prerušeniu prístupu používateľov k internetu, rozhodujú členské štáty na základe svojich vnútroštátnych právnych predpisov**. Ako príklad možno uviesť šírenie detskej pornografie či teroristického obsahu.

Otázka 7: Bol prístup k internetu jedinou záležitosťou, ktorou sa zaoberal tento balíček?

Odpoveď 7: **Zďaleka nie!** Toto bola len posledná neuzavretá otázka. Parlament a Rada sa už v máji tohto roka dohodli na prevažnej časti balíčka. K tým uzavretým otázkam patrili:
– posilnenie spotrebiteľských práv, napr. umožnenie zákazníkom preniesť si mobilné telefónne číslo pri zmene operátora za 1 pracovný deň;
– vyžiadanie súhlasu používateľa pred nainštalovaním tzv. cookies do jeho počítača;
– povinnosť poskytovateľov zjednodušiť zmluvy;
– ľahší prístup k internetu pre ľudí so zdravotným postihnutím.

Otázka 8: Znemožní sa tým prijímanie vnútroštátnych zákonov, ako sú právne predpisy typu „trikrát a dosť“?

Odpoveď 8: Nie nevyhnutne, ale v rámci každého zákona sa bude musieť zabezpečiť riadny proces pre každého, komu bude chcieť vnútroštátny orgán odpojiť prístup k internetu. Nebude možné odpojiť osobu automaticky bez toho, aby sa mohla k svojmu prípadu vyjadriť. Pozri odpoveď č. 5.

Členské štáty môžu poskytnúť ešte silnejšie záruky prístupu, ako sú ustanovené v právnych predpisoch EÚ, ak si to želajú, t. j. nebudú povinné zmierniť žiadne existujúce právne predpisy udeľujúce takéto záruky.